

Probe into the Impact of Neighborhood and Tribalism on the Results of the Islamic Consultative Assembly Elections (Case Study: The 11th Term of Boyer Ahmed, Dana, and Margon Constituencies)

ABSTRACT

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

¹ *Youssef Ansari,*

² *Hojjat Mehkoui**

³ *Ali Shams al-Dini.*

⁴ *Syros Ahmadi Nouhdani,*

1. student of Political Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

2. Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

3. Assistant Professor of Geography and Rural Planning, Marodasht Branch, Islamic Azad University, Marodasht, Iran.

4. Assistant Professor of Political Geography, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

Correspondence:*

Address: *Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.*

Email: hojat_59_m@yahoo.com

Article History:

Received: 18.03.2022.

Accepted: 01.05.2022.

A subfield of political geography is election geography, which investigates issues of election geography, including the spatial layout of elections, the diversity of spatial voting patterns, and the impact of spatial and geographical factors on electors' decisions. The neighborhood voting pattern is one of the diverse voting patterns that voters typically use to express their preferences for various candidates in accordance with their needs, convictions, and way of life. In accordance with this model, voters from a community who inhabit in a particular geographic location, such as a neighborhood, village, city, or province, identify with candidates who were born or now reside there and believe that the candidate from that particular area of their hometown, more aware of their challenges and issues than they support him more. This study aims to examine how neighborhood and tribe tendencies varied in the 11th Islamic Consultative Assembly term in the Boyer Ahmad Dana and Margun constituencies. GIS and EXCEL software were employed in the descriptive and analytical study method to better represent the problem. The research's conclusions lead to the neighborhood variable, hometown tendencies, and tribal tendencies are the most significant influencing factors on the voting pattern of the electoral candidates of the aforementioned constituency. On the other hand, it was discovered that the impact of the neighborhood is greater in some cities and districts (Boyr Ahmad and Dana) and less in some locations and spaces by examining the quantity and intensity of neighborhoods among clans and ethnic groups residing in the cities of the said constituency (Margun). These differences are brought about by how many people live in the cities indicated.

Keywords: Election geography, Neighborhood influence, Tribalism, Islamic Consultative Assembly Elections.

بررسی تاثیر همسایگی و طایفه گرایی بر انتخابات مجلس شورای اسلامی (مطالعه موردی: یازدهمین دوره حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون)

یوسف انصاری

دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، گروه جغرافیا، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

حجت مهکویی*

استادیار گروه جغرافیا، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران، نویسنده مسئول

علی شمس الدینی

استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

سیروس احمدی نوحدانی

استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

چکیده

جغرافیای انتخابات شاخه‌ای از جغرافیای سیاسی است که به مطالعه جنبه‌های جغرافیای انتخابات مانند: سازماندهی فضایی انتخابات، تنوع فضایی در الگوهای رای گیری و تاثیر عوامل جغرافیای و فضایی در تصمیم‌های رای دهندگان می‌پردازد. معمولاً رای دهندگان با توجه به نیازها، باورها و سبک زندگی که دارند در قالب الگوهای متنوعی به کاندیداهای مختلفی رای می‌دهند که یکی از این انواع الگوها، الگوی رای همسایگی می‌باشد. براساس این الگو، ساکنان یک فضای جغرافیایی خاص مانند (محله، روستا، شهر و استان) در قالب جامعه رای دهندگان با نامزدهایی که در آن مکان زاده شده‌اند یا زندگی می‌کنند همذات پنداری دارند و تصور می‌کنند که نامزد آن محدوده خاص (زادگاه) شان تنگناها و مشکلات آنان را بهتر درک می‌کنند از این رو بیشتر به او رای می‌دهند. این پژوهش به دنبال بررسی نقش متغیر همسایگی و گرایش‌های طایفه‌ای در یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون است. روش تحقیق توصیفی تحلیلی است و برای تبیین بهتر موضوع از نرم افزارهای GIS و EXCEL استفاده شده است. برنیا یافته‌های پژوهش این نتیجه حاصل می‌شود که متغیر همسایگی و گرایش‌های زادگاهی و طایفه‌ای مهمترین عامل موثر بر الگوی رای نامزدهای انتخاباتی حوزه انتخابیه یاد شده می‌باشد. از طرفی با بررسی میزان و شدت همسایگی در بین طوایف و اقوام ساکن در شهرستان‌های حوزه انتخابیه مذکور، مشخص شد که تاثیر همسایگی در برخی شهرستان‌ها و حوزه‌ها (بویراحمد و دنا) بیشتر و در برخی مکان‌ها و فضاها (مارگون) کمتر است. چنین تفاوت‌هایی به واسطه معیار میزان جمعیت شهرستان‌های مذکور خلق شده است.

کلمات کلیدی: جغرافیای انتخابات، تاثیر همسایگی، طایفه‌گرایی و انتخابات مجلس شورای اسلامی.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۱۱

نویسنده مسئول: hojat_59_m@yahoo.com

مقدمه

مکان یا جا، کانون مطالعات جغرافیای است [۱]. در جغرافیا هر واقعیت عینی با مکان پیوند می‌یابد [۲]. انسان مهم ترین عامل معنا دهنده به مکان است و از عوامل تاثیرگذار در رفتار انسان در اماکن عمومی، ادارکی است که او از مکان دارد و بر این اساس، مکان سازنده بخشی از هویت افراد است که خود را با آن می‌شناسند و به دیگران می‌شناسانند [۳]. در این میان پژوهش‌های جغرافیای سیاسی به دنبال یافتن وابستگی‌ها و پیوندهای عاطفی میان افراد و فضاهای است که در آن زندگی می‌کنند که از آن تحت عنوان تاثیر همسایگی و گرایش‌های مکانی و زادگاهی یاد می‌شود. اثر همسایگی در میان همه جوامع اعم از سنتی و پسا صنعتی دیده می‌شود با این تفاوت که روند اثرگذاری و جهت گیری آن ناهمسان می‌نماید. پیامد تاثیر همسایگی بر انتخابات با توجه به ناهمگونی فضایی واحدهای سیاسی دست‌کم در کشورهایی که زمینه‌های دموکراسی پیشرفته‌ای نداشتند نشانگر روندهای ناتمام ملت سازی و مباحث فراگیری همانند: هویت ملی، امنیت ملی و منافع فراگیر است. در این حالت، تصمیم گیری‌های انتخاباتی رای دهندگان، به شدت متأثر از موقعیت مکانی و محل سکونت فرد رای دهنده نسبت به نامزدها است. وضعیتی که ولادیمیر اورلاندکی از آن به نام تاثیر دوستان و آشنایان یاد می‌کند. بر این اساس انتظار می‌رود که هر یک از رقبا در انتخابات، به‌ویژه در بخش محلی و زادگاه خود از آراء بیشتری بهره مند شوند [۴]. در کشور ایران این ویژگی‌ها به‌ویژه در استان‌های جنوبی و جنوب غرب کشور رواج بیشتری داشته و در لایه‌های زیرین نهادهای مدنی امروز پنهان شده است. حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون نیز از جمله حوزه‌های انتخابیه استان کهگیلویه و بویراحمد واقع در جنوب غرب کشور است که تحت تاثیر مناسبات ایلی و زادگاهی قرار دارد. از رهگذر چنین مناسباتی (عشیره‌ای) الگوی فرهنگ سیاسی در این حوزه انتخابیه، کارکردی مکانی و طایفه محور (زادگاه محور) دارد. به‌طوری‌که گرایش‌های طایفه‌ای و همسایگی یکی از عوامل بنیادین و اثرگذار در الگوی رای نمایندگان حوزه انتخابیه یاد شده می‌باشد.

چارچوب نظری تحقیق

۱- حس تعلق به مکان

جا یا مکان، از مفاهیم اساسی جغرافیا است و از نظر محتوایی عمدتاً نشان دهنده وابستگی (عاطفی) انسان‌ها به موقعیت‌های خاص و مکان‌های ممتاز زادگاه، زادبوم و میهن است. حس مکان نوعی ابراز وجود و احساس تشخیص در قالب مفاهیم محیطی

است. در جغرافیا اثر پذیری رای دهندگان از وضعیت محلی ارتباط نزدیکی با حس مکان دارد. تعلق به مکان سطحی بالاتر از حس مکان است که به منظور بهره مندی و تداوم حضور انسان در مکان نقش تعیین کننده‌ای می‌یابد [۵]. تعلق به مکان بر پایه حس مکان به وجود می‌آید و فراتر از آگاهی از استقرار در یک مکان است.

جدول ۱: عوامل شکل دهنده حس تعلق به مکان

ردیف	شاخص‌ها	معرف‌ها
۱	عوامل ادراکی - شناختی	معانی - نمادها - تجارب گذشته - کیفیت‌های محیطی - تعلق احساسی و عاطفی و محیط - تعلق عملکردی و فعالیتی به محیط.
۲	عوامل اجتماعی	فرهنگ - نشانه‌های اجتماعی - قابلیت‌های محیطی - کنش‌ها و تعاملات اجتماعی.
۳	عوامل محیطی	حریم‌ها - محصوریت - حدود مالکیت - همسایگی - فرم و شکل بافت و رنگ - تضاد - تناسب - مقیاس انسانی - روابط فضایی سلسله مراتب.

منبع: [۷]

در جدول یک و دو به ترتیب عوامل شکل دهنده حس تعلق به مکان و همچنین ویژگی‌های حس تعلق به مکان از دیدگاه‌های روانشناسان محیطی بیان شده است.

این حس به پیوند فرد با مکان منجر می‌شود که انسان خود را جزئی از مکان می‌داند و بر این اساس تجربه‌های خود را از نشانه‌ها، معانی، عملکردها و شخصیت، نقشی از مکان در ذهن خود متصور می‌سازد و مکان او مهم و قابل احترام می‌شود [۶].

جدول ۲: ویژگی‌های حس تعلق به مکان از دیدگاه روانشناسان محیطی

ردیف	محققین	شاخص‌های مرتبط با حس تعلق
۱	آلتمن	عقاید فرهنگی مرتبط کننده با محیط - مقیاس محیط - اختصاصی بودن - قابل دسترس بودن
۲	بنتلی	خوانایی محیط - تمایز کالبدی
۳	پروشانسکی	دل بستگی به مکان - هویت مکان - تعامل محیطی ارتباط تنگاتنگ فرد با محیط
۴	رابرت رایان	تعامل محیطی فعال - تعامل محیطی نیمه فعال - تعامل محیطی غیر فعال
۵	راپاپورت	نگرش فرد و کشف ارتباطات محیط - نمادها و سمبل‌های فرهنگی - تجارب اجتماعی - نشانه‌های کالبدی
۶	رلف	تجربه و نحوه ادراک انسان - روح انسان - حس مکان - معنای مکان

منبع: [۷]

۲- هویت مکان و دل بستگی به آن

هویت مکان ابعدی از «خود» است که هویت فردی شخص را در ارتباط با مکان، براساس باورها، ترجیحات، احساسات، ارزش‌ها، اهداف، تمایلات رفتاری و مهارت‌های وی در رابطه با مکان به صورت آگاهانه و ناآگاهانه تبیین می‌کند. هویت مکان

در عین آنکه وابسته به فرد، تجارب خاص و نحوه اجتماع پذیری او است، انعکاس دهنده افراد و گروه‌هایی است که در آن مکان خاص زندگی می‌کنند [۸]. گذشته مکانی فرد به‌عنوان ابزاری در برآوردن نیازهای فرهنگی - اجتماعی، روانشناختی و فیزیولوژیکی فرد سهیم است [۹]. مکان از سه مولفه مرتبط به هم که بدان معنا و مفهوم خاص می‌بخشد، تشکیل شده است.

درک است تا خود ساکنان محل. در همسایگی انگاشته می‌شود که پراکنش خرده فرهنگ‌ها در محدوده‌های خاص به انگاره‌ها و کنش وری کسانی که در آنجا می‌زیند جهت می‌دهد. هر چند داده‌ها برای چنین مناسبات همسایگی خود انگیخته‌ای در برخی شهرهای مدرن اندک می‌نماید [۱۶]. بر همین مینا فرایندهای متعددی در الگوی تاثیر همسایگی نقش دارند که از آن جمله می‌توان به گرایش‌های زادگاهی و طایفه‌ای اشاره کرد. مبحث زادگاه گرایی و گرایش‌های محلی و طایفه‌ای ناظر بر اثر گذاری عناصر مکانی و جغرافیایی در پسندها و مطلوب‌های موثر در رفتار رای دهندگان ساکن محدوده‌های خاص «پایگاه حمایتی» زاد شهری است. بر بنیاد جستار تاثیر گرایش‌های طایفه‌ای، عمده افراد همانند هم عمل می‌کنند. به این مفهوم که حتی اگر شرایط اجتماعی، اقتصادی شان در پیوند با جای دیگری باشد، به هنگام رای دادن، مشابه هم زادگاهی شان یا هم طایفه‌ای خود رای می‌دهند [۱۷].

۴ - جغرافیای انتخابات

جغرافیای انتخابات، رویکردی جغرافیای به مقوله دموکراسی و انتخابات است که در آن الگوهای رفتار سیاسی شهروندان که برخاسته از تنوع نگرش و مطالبات آنها از ساختارهای اقتصادی، فرهنگی، حقوقی حاکم است به صورت نقشه درمی‌آید و بررسی می‌شود [۵]. با فراگیر شدن دموکراسی و نقش خواست و آراء مردم در به قدرت رسیدن نامزدهای انتخاباتی، احزاب و جریان‌های سیاسی با توجه به عواملی که به صورت ایستا و پویا به کنش و منش رای دهندگان و حوزه‌های انتخاباتی جهت و معنا می‌دهد، در کانون توجه مطالعات انتخاباتی قرار گرفتند [۴]. از این رو، در تحلیل جغرافیای انتخابات دانستن آنچه که در پس این نتایج سیاسی و فرایندهای پیش از این نتایج وجود داشته، امری گریزناپذیر است و مطالعه جغرافیای انتخابات بدون آگاهی کامل از این ویژگی‌ها و شناسه‌های اجتماعی و اقتصادی قلمرویی که در آن انتخابات برگزار می‌شود، بی معنا است [۴]. روی هم رفته می‌توان گفت؛ جغرافیایی انتخابات گرایشی از جغرافیای سیاسی است که با مطالعه الگوی توزیع فضای قدرت در قالب رابطه متقابل جغرافیا، انتخابات و قدرت می‌پردازد [۵]. بر همین

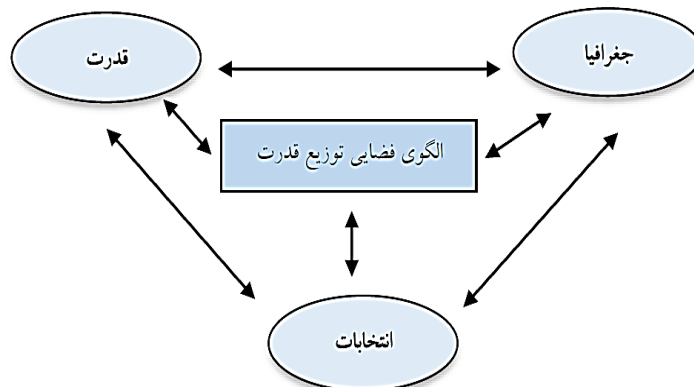
محیط فیزیکی، روانشناسی درونی افراد و فرایندهای اجتماعی [۱۰] حس مکان وابسته به احساس و تصور افرادی است که مکان را تجربه کرده‌اند و مربوط به نیاز هویت بخشی محیط شخصی و نیاز به بودن در یک مکان با هویت برای افراد است [۱۱]. دل بستگی به مکان چیزی فراتر از تبعیت از مکان، بلکه منعکس کننده هویت افراد است [۱۱]. «آلتمن» معتقد است که دل بستگی به مکان در نحوه ادراک هویتی فردی و جمعی تاثیر گذار بوده و مبتنی بر فعالیت‌هایی است که افراد در قالب مقتضیات فرهنگی خود انجام می‌دهند [۱۲]. حس مکان به توانایی مکان در برانگیختن احساسات انسانی به واسطه کیفیاتی بستگی دارد که آن را از سایر مکان‌ها متمایز می‌کند [۱۳] و هویت مکان تشکیل شده از تصویر ذهنی، تولید تجارب، تفکرات، خاطرات و احساسات بی واسطه و تفسیر هدفمند از آنچه هست باید باشد [۱۱]. در عین حال، هویت مکان به نوعی دل بستگی عاطفی با مکان بر پایه اهمیت نمادین مکان، به عنوان ظرف عواطف و احساسات هست که به زندگی فرد، هدف و معنا می‌بخشد [۱۴]. به بیان گویا تر، هویت مکانی احساسی در یک فرد یا جمع است که به واسطه ارتباط مکانی برانگیخته و زمینه را برای تکوین محلی محوری و دفاع از محدوده زیستی و سکونت گاهی فراهم می‌کند. در واقع، هویت مکانی بنیاد خلق پدیده همسایگی و گرایش‌های زادگاهی و طایفه‌ای است.

۳- جستار همسایگی و گرایش‌های زادگاهی و طایفه‌ای

شاید به توان قدیمی ترین رویکرد را در جستار همسایگی در اندیشه ابن خلدون (۸۰۹-۷۳۲ ه.ق) با عنوان عصبیت در کتاب مقدمه وی دنبال کرد. در علوم جغرافیای طرح تاثیر همسایگی به نوعی به اندیشه پخش فضایی هاگستراند (۱۹۵۲) جغرافیدان سوئدی باز می‌گردد [۱۵]. مقوله همسایگی بازتاب هم اندیشی ساکنان گستره‌ی سکونت گاهی خاصی است که احساس برآمده از آن، بالقوه زمینه ساز کنش‌های اجتماعی و هماهنگ آنان به شمار می‌رود. هر چند که مرزبندی دقیق همسایگی دشوار است اما تقریباً هسته آن آشکار است. همسایگی عموماً به محدوده‌ی داخل نواحی شهری اطلاق می‌گردد که مناسبات چهره به چهره بر آن حاکم است و از نظر فضایی، جامعه‌ای تعیین حدود شده است. چنین موضوعی غالباً از سوی غریبه‌ها (بیگانگان) قابل

مبنا مدل مفهومی جغرافیای انتخابات در قالب مدل ۱ نشان داده شده است.

مدل ۱: مدل مفهومی جغرافیای انتخابات

منبع: [۵]

به عبارتی، حق آب و گل می‌داند که به دفاع از مکان و فضای جغرافیای خود به‌عنوان زیستگاه و طایفه شان می‌پردازد. طایفه گرایی در فهم جغرافیای آن، ساختی محیطی-زیستی (اکوسیستم) از گرایش‌ها، باورها، عقاید، ارزش‌ها، علقه‌ها و پیوندهای سیاسی محلی برآمده از مکان است که رای دهندگان را در داخل یک گروه اجتماعی ویژه به هم پیوند می‌دهد و آنها را برای رسیدن به یک هدف مشترک که همان طرفداری و رای به فرد و یا جریان هم زادگاهی و هم طایفه‌ای است، و می‌دارد. بنابراین عوامل اکولوژیکی و اجتماعی، خواستگاه بنیادی شکل‌گیری طایفه گرایی است [۱۸]. جمیز کلاوس، طایفه گرایی را چنین تعریف می‌کند: طایفه گرایی گرایش به درست پنداشتن آداب و رسوم خود و همچنین، غلط پنداشتن فرهنگ دیگران است [۱۹]. به عبارتی طایفه گرایی الگوی ذهنی بسیار شایعی است که براساس آن، فرد فرهنگ گروه خود را برتر از دیگران می‌داند و از دیدگاه ارزش‌های اجتماعی درونی خود، درباره ارزش‌های جامعه دیگر داوری می‌کند [۲۰].

پیشینه پژوهش

انصاری و همکاران [۲۱] در مقاله خود تحت عنوان «تبیین رابطه گرایش‌های مکانی و طایفه‌ای در انتخابات مجلس شورای اسلامی (مطالعه موردی: یازدهمین دوره حوزه انتخابیه گچساران

در این الگو، فضا نمود عینی فرایند دگرگونی‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی طی زمان در بستر مکان است که عناصر و مناسبات قدرت را آشکار می‌کند. قدرت به‌عنوان محرک و تغییر دهنده با ابزار سرمایه، رسانه و ایدئولوژی، خالق این دگرگونی‌ها است. دارندگان و خواهندگان قدرت برای حفظ وضعیت موجود یا تغییر آن براساس علایق و مصالح واحدها (فرد، گروه، سازمان، کشور و غیره)، فرایندهای فضایی یا همان سازگار موثر در توزیع فضایی پدیده‌ها را معنا و جهت می‌دهند. انتخابات به‌عنوان ساز و کار تغییر و تداوم نظام سیاسی ناظر بر کنش و واکنش واحدها برای اختیار گرفتن ابزارهای قدرت به شیوه دموکراتیک است که هدف آن ساماندهی فرایندها و روندهای فضا ساز است. از آنجا که درون‌مایه‌های فضا ذاتا قدرت می‌آفرینند تلاش برای در اختیار گرفتن فضا در فرایند انتخابات، مقصود قدرت است که جغرافیای انتخابات به مطالعه آن می‌پردازد [۵].

۵- طایفه گرایی

طایفه واحد زیستی-فرهنگی متشکل از اجتماع انسانی به هم پیوسته در فضای جغرافیای است که در آن افراد ادراک مشترکی نسبت به ویژگی‌ها و منافع یکدیگر دارند. طایفه گرایی ریشه در روابط اکولوژیک انسان با مکان و فضای جغرافیایی زیست خود دارد که انسان در آن مکان و فضا، آن را یک حق طبیعی و

و باشد)» به این نتیجه رسیدند که تاثیر همسایگی و گرایش طایفه‌ای و زادگاهی، نیرومندترین عامل در پیروزی کاندیداها در این حوزه انتخابیه می‌باشد به نحوی که افراد دارای هر وزن سیاسی و توانمندی هم که باشند تا از سبد رای همسایگی و طایفه‌ای برخوردار نباشند عملاً امکان موفقیت آنها در انتخابات وجود ندارد.

دباغ امینی و همکاران [۲۲] در مقاله‌ای تحت عنوان «بررسی مولفه‌های مذهب، قومیت، جامعه پذیری سیاسی و بسیج توده بر مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی (مطالعه موردی: شهرستان‌های بویر احمد و دنا)» به این نتیجه رسیدند که وابستگی ایلی و طایفه‌ای از جمله مهمترین فاکتورها در افزایش میزان مشارکت در انتخابات‌ها و به تبع آن میزان موفقیت کاندیداها در حوزه انتخابیه یاد شده می‌باشد به نحوی که بدون داشتن پایگاه رای طایفه‌ای عملاً امکان موفقیت کاندیداها وجود ندارد.

فیشر و همکاران (۲۰۱۷) در مقاله خود به بررسی مهم‌ترین معیارهای مؤثر در نتایج انتخابات می‌پردازند. در این مطالعه محققین مناطق مختلفی از جهان را مورد مطالعه قرار داده‌اند. اگرچه نمی‌توان گفت در همه جای دنیا، اما حداقل در بیشتر مناطق دنیا و به ویژه آسیا و خاورمیانه، فاکتور همسایگی و طایفه‌گری یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر نتایج انتخابات معرفی می‌شود. نویسندگان معتقد هستند چنین رویکردی یک معضل در برابر دموکراسی و پیشرفت جوامع است. این رویکرد در مقابل شایسته‌سالاری قرار می‌گیرد. نکته شایان توجه در این نوشته این است که محققین بر این باور هستند که اگرچه تاثیر فاکتورهای مذکور ممکن است در کوتاه مدت در محل‌های خاصی به صورت موضعی اندکی باعث پیشرفت شود، اما در بلندمدت و در مقیاس بزرگ‌تر از موانع پیشرفت و توسعه است.

هانکینسون و ماگازین (۲۰۱۹) در مقاله خود به بررسی آرای تجمیع یافته در انتخابات الکترونی کالیفرنیا پرداخته‌اند. محققین در این مطالعه مشاهده کرده‌اند که به خصوص در بخش‌هایی از شهر که شرایط رفاهی کمتری دارند، آثار همسایگی در نتایج آرا موثر بوده است. محققین بر این عقیده‌اند که با افزایش سطح آگاهی و رفاه اجتماعی می‌توان کیفیت انتخابات و نتایج آن را به سمت شایسته‌سالاری ارتقا داد.

با بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش این مهم آشکار می‌شود که تاکنون راجع به حوزه انتخابیه مذکور پژوهش دقیق و علمی صورت نگرفته است و مقالاتی که راجع به دیگر حوزه‌های انتخابیه انجام شده است به درستی و با دقت تبیین و تحلیل جامع نشده‌اند و نتایج را در قالب نقشه و نمودار ترسیم نکرده‌اند. بنابراین نقطه قوت این مقاله را می‌توان بررسی حوزه انتخابیه‌ی یاد شده و ترسیم نقشه و نمودار به همراه تحلیل جامع انتخابات آن حوزه عنوان کرد.

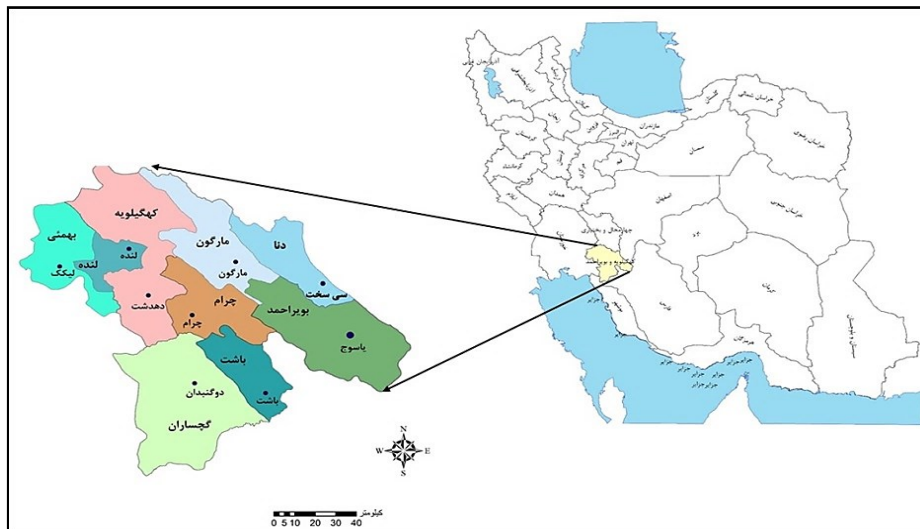
روش تحقیق

روش تحقیق در پژوهش حاضر از نوع توصیفی و تحلیلی است. روش گردآوری اطلاعات نیز مبتنی بر روش اسنادی است. فضای جغرافیایی شهرستان‌های بویراحمد، دنا و مارگون قلمرو مکانی پژوهش پیش‌رو می‌باشد. به حیث زمانی این پژوهش مشتمل بر دور یازدهم انتخابات مجلس شورای اسلامی است. جامعه آماری در این پژوهش تعداد جمعیت شهرستان‌های بویراحمد، دنا و مارگون می‌باشد.

محیط شناسی پژوهش

حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون یکی از حوزه‌های سه گانه انتخاباتی استان کهگیلویه و بویر احمد است. این حوزه انتخابیه شامل سه شهرستان بویر احمد، دنا و مارگون می‌باشد که از شرق به استان فارس و از غرب به شهرستان کهگیلویه و شهر دهدشت و از جنوب به شهرستان نورآباد ممسنی از استان فارس محدود می‌شود. از نظر جغرافیای این حوزه انتخابیه بین طول‌های ۵۱ درجه و ۳۶ دقیقه شرقی و عرض‌های جغرافیای ۳۰ درجه و ۲۸ دقیقه شمالی واقع شده است [۲۳]. مرکز اصلی این حوزه انتخابیه شهرستان بویر احمد و شهرستان‌های دنا و مارگون از حوزه‌های فرعی آن به شمار می‌رود. حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون براساس نتایج آخرین سرشماری‌های به عمل آمده ۳۴۲۴۲۴ نفر جمعیت و ۵۳۵۷ کیلومتر مربع وسعت دارد [۲۴]. همچنین آخرین مشخصات موقعیت جغرافیای و تقسیمات سیاسی استان کهگیلویه و بویر احمد در نقشه ۱ نشان داده شده است.

نقشه ۱: موقعیت جغرافیایی و تقسیمات سیاسی استان کهگیلویه و بویر احمد

منبع: [۲۴]

یافته‌های پژوهش

الگوی رای همسایگی در انتخابات دور یازدهم حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون

یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی روز جمعه ۲ اسفند ۱۳۹۸ با رای‌گیری در ۵۵ هزار شعبه اخذ رای در سراسر کشور در ۲۰۸ حوزه انتخابیه، برای انتخاب ۲۹۰ نماینده مجلس با مشارکت ۴۲٫۵۷ درصدی مردم برگزار شد [۲۵]. موقعیت و شرایط این انتخابات با انتخابات ادوار قبل متفاوت بود. تحریم کشور، کم ارزش شدن پول ملی و به دنبال آن کاهش قدرت خرید مردم و به‌طور کلی وضعیت نامناسب معیشتی و اقتصادی مردم شرایط را در این دوره متفاوت کرده بود. برآوردها نشان می‌داد این انتخابات به‌طور کلی با کاهش مشارکت مواجه شود. در واقع همین‌طور هم شد و مجلس یازدهم کمترین میزان مشارکت را به نام خود ثبت کرد. در بین حوزه‌های انتخاباتی کشور، استان تهران با ۲۶/۲ درصد از کمترین مشارکت و استان کهگیلویه و بویر احمد با ۷۱ درصد بیشترین مشارکت را در این دوره داشتند. به نظر می‌رسد یکی از دلایل اصلی و بنیادی افزایش مشارکت در این فضای جغرافیایی بافت ایلی و عشیره‌ای حاکم بر آن است. ایلات و قبیله‌های موجود در این استان و رقابت‌های قومی و طایفه‌ای برآمده از آن بر شدت مشارکت می‌افزود. با این حال با وجود اینکه استان کهگیلویه و بویر احمد در بین سایر استان‌های کشور از بیشترین میزان مشارکت برخوردار

بود ولی این وضعیت در بین حوزه‌های انتخاباتی این استان متفاوت و ناهمگون بود. حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون از جمله حوزه‌های جنوبی این استان است که میزان مشارکت در این حوزه نسبت به دور دهم ۱۲ درصد کاهش داشت [۲۴]. به‌نظر می‌رسد این کاهش ریشه در آن بخش از بدنه جامعه داشت که از وضعیت معیشتی و اقتصادی موجود در تنگنا و به نوعی ناخرسند بودند. اما با توجه به ساخت ایلی و عشیره‌ای حاکم بر حوزه انتخابیه بویر احمد، دنا و مارگون بخش کلانی از مردم این حوزه انتخابیه به دلیل تعصب قومی و روحیات خویشاوندی که داشتند مشتاقانه به پای صندوق‌های رای رفتند. در نهایت پنج نفر به نام‌های مهدی روشنفکر، محمد بهرامی، نادر منتظریان، غلام محمد زارعی و محمود رضوان خو توانستند پس از طی فرآیند قانونی رسماً وارد کارزار انتخابات شوند (جدول ۳) [۲۴].

اولین نامزد انتخاباتی این دوره، مهدی روشنفکر می‌باشد. روشنفکر که در دور قبل در مقام چهره‌ای پر وزن نمایان شده بود، در این دوره با تحرکات و تبلیغات بالای خود و ایل و تبارش و همچنین ریزش پایگاه رای نماینده وقت یعنی زارعی و نیز عدم ثبت نام هدایت خواه به‌عنوان بازیگری پروزن در عرصه انتخابات، توانست سکاندار میدان شود و رای نخست را کسب و بر کرسی پارلمان بنشیند. بر بنیاد آمار و ارقام انتخاباتی، این بازیگر همانند دور دهم در فضاها و در بین ساکنانی بیشترین حامی را داشت که مربوط به زادگاه و قوم و قبیله‌اش بوده است. به‌طوری که وی به

(الگوی رای ایدئولوژیک) [۲۶]. به لحاظ فضایی و هویتی (جغرافیایی و طایفه‌ای) منتظران بیشتری را در بویراحمد علیا (۲۸۹۷۸ رای) که هویت زادگاهی وی را تشکیل می‌داد را کسب کرده است. در دیگر مکان‌ها و شهرستان‌ها به ترتیب ۵۷۲۹ و ۱۳۴۸ رای اخذ نموده است (جدول ۴) [۲۴].

غلام محمد زارعی چهارمین نامزد انتخاباتی این دوره است. زارعی که دو دوره نماینده حوزه انتخابیه خود بود، در این دوره، در جذب رای ناکام ماند و نتوانست همانند دور دهم و نهم آراء هنگامی را تحصیل کند. از جمله دلایل این ریزش پایگاه رای عبارتند از: ۱- حضور بازیگران هم‌جغرافیایی و هم‌قبیله، ۲- وجود بازیگران دارای تشابه سیاسی و جناحی، ۳- ضعف عملکرد و خدمت رسانی. طبق آمار و ارقام انتخاباتی، از ۲۷۹۸۶ رای کلی و نهایی که ایشان اخذ نموده است، ۲۴۶۲۱ رای را در بین ایل و تبار خود کسب کرده و در شهرستان‌های دنا و مارگون به ترتیب ۲۸۹۰ و ۶۵۰ کسب نموده است. (جدول ۴) [۲۴].

پنجمین بازیگر سیاسی، محمود رضوان‌خو نام دارد. خاستگاه اجتماعی این نامزد، فرهنگی است و دارای کارشناسی ارشد زبان و ادبیان فارسی و به لحاظ طیف بندی سیاسی، مستقل بوده است. با توجه به میزان رای کم وزنی (۴۴۸ رای) که این بازیگر در این دوره کسب کرده است می‌توان نتیجه گرفت که رضوان تجربه سیاسی- انتخاباتی بالایی را نداشته است و از این رو در جایگاه آخر قرار گرفته است. از ۴۴۸ رای نهایی، رضوان خو ۳۳۳ رای این بازیگر در شهرستان دنا که زادگاه قومی و قبیله‌ای وی است به دست آمده و ۱۰۷ رای در شهرستان بویراحمد و ۸ رای هم در شهرستان مارگون کسب کرده است (جدول ۴) [۲۴].

با این رهیافت، تجزیه و تحلیل توزیع فضایی آرا نامزدها در یازدهمین دوره حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون نشان می‌دهد؛ مهدی روشنفکر از مجموع ۶۶۵۹۹ آراء، ۳۸ درصد آرا را کسب کرده است. توزیع فضایی و مکانی آرا در نقشه زیر نشان می‌دهد که روشنفکر، ۳۳ درصد از مجموع آرا خود را در شهرستان دنا کسب کرده است. روشنفکر به لحاظ پایگاه فضایی و خونی، انتساب به شهرستان دنا دارد و در این شهرستان مناسبات خویشاوندی و زیست کرده است، به واسطه همین مسئله ساکنان دنا با وی نسبت نزدیکی می‌کردند و به آن روی آورده و نسبت به دیگر رقبا بیشترین میزان آرا را به وی دادند. روشنفکر در

ترتیب در دور دهم و یازدهم در شهرستان دنا و مارگون ۷۶۶۸ و ۴۶۶۶ رای و ۲۱۷۸۴ و ۸۳۶۴ کسب کرده است (جدول ۴) [۲۴]. بنابراین آمار نشان دهنده این است که رای همسایگی (جغرافیایی و قومیتی) وی در دور یازدهم نسبت به دور دهم به مراتب بیشتر شده است و همین مسئله مولفه‌ای موثر در پایگاه رای وی و در نهایت پیروزی نهایی است.

دومین کنشگر سیاسی، محمد بهرامی است. بهرامی برای دومین بار بود که پا به عرصه انتخابات گذاشته بود. در دور نخست (دور دهم) اطلاعات و تجربه‌های سیاسی و میدانی عمیقی را فراگیری کرد که این داده‌ها و یافته‌ها توانست در دور یازدهم یاری‌گر وی در جذب رای شود. این بازیگر سیاسی در دور دهم با وجود تمام تلاش و کوششی که داشت، نتوانست وارد رقابت‌های قطبی (دوقطبی) شود و در نهایت رتبه چهارم را به خود اختصاص داد. در واقع، مبارزات انتخاباتی در دور دهم به لحاظ ژئوپلیتیکی شکل و ماهیتی «چهارقطبی» به خود گرفته بود و کارزار، فرمی «چهارقطبی- دوقطبی» داشت؛ به نحوی که دو قطب اول: زارعی و هدایت خواه به‌عنوان بازیگران رتبه نخست و دوم بودند و دو قطب دوم: روشنفکر و بهرامی به‌عنوان کنشگران رتبه سوم و چهار بودند. نتیجه اینکه، همینکه در دور یازدهم دو قطب اول یعنی زارعی و هدایت‌خواه نتوانستند خوش بدرخشند (ریزش آرا) و حضور (عدم حضور در انتخابات) پیدا کنند، دو صحنه گردان دیگر جایگزین این دو شدند و در رقابت با یکدیگر قرار گرفتند که در نهایت در یک فضای رقابتی تقریباً تنگاتنگ و نفس‌گیر این روشنفکر بود که عرصه را بر رقیب کارکشته خود تنگ و سکاندار میدان شد. بهرامی به لحاظ جغرافیایی ایلی و زیستگاهی متعلق به بویراحمد علیا می‌باشد و همچون دور قبل در این فضای زادگاهی و طایفه‌ای بیشترین رای (۳۶۳۴۳ رای) را اخذ نمود. وی در شهرستان دنا و مارگون به ترتیب ۵۰۷۴ و ۲۲۷ رای کسب نموده است (جدول ۴) [۲۴]. سومین کنشگر سیاسی، نادر منتظران است. بنا بر گزارش خبری منتشر شده، این بازیگر در آخرین روز ثبت‌نام در انتخابات نام‌نویسی کرد. این کاندیدا از چهره‌های شاخص و محبوب جریان اصولگرایی شهرستان بویراحمد و دنا و جزو منتخبین این جناح قرار گرفت (الگوی رای حزبی). وی دیدگاهی فقهی- ارزشی و تاریخ و حقوق خوانده بود و سابقه‌ای امنیتی و اطلاعاتی دارد

نادر منتظریان از مجموع ۳۶۰۵۵ آرا، ۲۰ درصد آرا را کسب کرده است. توزیع فضایی و مکانی آرا در نقشه زیر نشان می‌دهد که منتظریان، ۸۰ درصد از مجموع آرا خود را در شهرستان بویراحمد که محل تولد وی و سکونت اقوام و خویشانش می‌باشد را کسب نمود. در دیگر مکان‌ها و شهرستان‌ها به ترتیب (دنا و مارگون) ۱۵ و ۵ رای نیز به دست آورد (نقشه ۴).

غلام محمد زارعی از مجموع ۲۸۱۶۱ آرا، ۱۶ درصد آرا را کسب کرده است. توزیع فضایی و مکانی آرا در نقشه زیر نشان می‌دهد که زارعی، ۸۷ درصد از مجموع آرا خود را در شهرستان بویراحمد کسب کرده است. زارعی که دو دوره نماینده حوزه انتخابیه بود و مردم از وی شناخت داشتند این بار حتی نتوانست آرا هنگامت جغرافیای ایل و طایفه خود را همانند ادوار قبل اخذ کند اما طبق آمار و داده‌های انتخاباتی همین جایگاه چهارم را عمدتاً مرهون اقوام و ایل خود است. در شهرستان‌های دنا و مارگون به ترتیب ۱۰ و ۳ کسب نموده است (نقشه ۵) که این آرا ریشه در این گزاره‌ها دارند: خدمات و عملکردهای زارعی در دوران نمایندگی خویش (الگوی رای اقتصاد سیاسی)، دو دوره نماینده حوزه انتخابیه (الگوی رای علوم سیاسی)، آشنایی ساکنان حوزه انتخابیه از وی و ارتباط موثر با مردم حوزه انتخابیه (الگوی رای ارتباط سیاسی).

محمود رضوان خو از مجموع ۴۴۸ آرا، ۰ درصد آرا را کسب کرده است. توزیع فضایی و مکانی آرا در نقشه نشان می‌دهد که ۷۴ درصد از مجموع آرا خود را در شهرستان دنا که زادگاه قومی و قبیله‌ای خود است، کسب کرده است. در دیگر مناطق این نامزد، آرا فراوانی را کسب نکرده است. به طوری که در شهرستان بویراحمد ۲۴ درصد و در مارگون ۲ درصد کسب نموده است (نقشه ۶).

روی هم رفته می‌توان گفت از مجموع ۱۷۲۹۰۷ آرا ماخوذه، مهدی روشنفکر با اخذ ۶۶۵۹۹ رای وارد پارلمان شد. میزان مشارکت در این دوره ۶۷ درصد بوده که نسبت به دور دهم ۱۲ درصد کاهش داشته است (جدول ۵) [۲۴].

شهرستان مارگون هم نسبت به دیگر رقبا همانند دور قبل بیشترین میزان رای (۸۳۶۴ رای) را آورد چراکه ساکنان این شهرستان به لحاظ هویتی و ایلی، منتسب به ایل بویراحمد سفلی می‌باشد. با این اوصاف رمز پیروزی روشنفکر را نباید صرفاً در الگوی رای همسایگی و خویشاوندی دانست بلکه وی در شهرستان بویراحمد که خود نامزدهایی را به عرصه انتخابات معرفی کرده بود، رای جادویی را کسب کرد. روشنفکر در شهرستان بویراحمد که خاستگاه ولادتی و قومی دیگر بازیگران بود ۳۶۴۵۱ رای (۵۵ درصد) کسب نموده است و به این دلیل گزاره جادو که دال بر غیرقابل باور بود بیان شده است (نقشه ۲). بنیادی‌ترین عواملی که منجر به خلق این قضیه شده است عبارتند از: پیوستگی و علایق‌های خونی و خویشاوندان ساکن در منطقه بویراحمد (الگوی رای قومی و طایفه‌ای)، حمایت طیف سیاسی اصولگرا از این بازیگر (الگوی رای علوم سیاسی و هویت حزبی)، نفوذ اجتماعی مطلوب بین نیروها و گروه‌های اجتماعی مختلف، جایگاه اجتماعی مناسب (الگوی رای جامعه شناختی)، جذب لیدرهای توانمند سایر بازیگران سیاسی (الگوی رای علوم سیاسی)، حضور در بین اقشار و افراد مختلف حوزه انتخابیه خود و توجه به مسائل و مشکلات توده و به ویژه افراد کم بضاعت و فقیر (الگوی رای اقتصاد سیاسی و ارتباطات سیاسی و روانشناسی سیاسی).

محمد بهرامی از مجموع ۴۱۶۴۴ آرا، ۲۴ درصد آرا را کسب کرده است. توزیع فضایی و مکانی آرا در نقشه زیر نشان می‌دهد که بهرامی، ۸۷ درصد از مجموع آرا خود را در شهرستان بویراحمد کسب کرده است. بهرامی این درصد آرای فراوان را به این دلیل در فضای جغرافیایی بویراحمد اخذ نموده که در حیطه جغرافیای ایلی و خویشاوندی خود قرار دارد. بهرامی در شهرستان دنا و مارگون به ترتیب ۱۲ و ۱ درصد آرا را کسب نموده است (نقشه ۳). دلیل کم وزنی درصد آرا در این فضاهای جغرافیایی آشکارا به آرا قومی و همسایگی برمی‌گردد چراکه رای دهندگان این مناطق به کاندیدای هم‌طایفه‌ای خود روی می‌آورند.

جدول ۳: آرا نامزدها در یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

ردیف	اسامی نامزدها	زادگاه و طایفه	حوزه انتخابیه	تحصیلات	شغل	آرا نامزدها
۱	مهدی روشنفکر	بویراحمد سفلی	بویراحمد، دنا و مارگون	کارشناسی ارشد	فرهنگی	۶۶۵۹۹
۲	محمد بهرامی	بویراحمد علیا	بویراحمد، دنا و مارگون	دکتری	مدرس دانشگاه	۴۱۶۴۴
۳	نادر منتظریان	بویراحمد علیا	بویراحمد، دنا و مارگون	کارشناسی ارشد	کارمند	۳۶۰۵۵
۴	غلامحمد زارعی	بویراحمد علیا	بویراحمد، دنا و مارگون	کارشناسی ارشد	نماینده مجلس	۲۸۱۶۱
۵	محمود رضوان خو	بویراحمد سفلی	بویراحمد، دنا و مارگون	کارشناسی ارشد	فرهنگی	۴۴۸

منبع: [۲۴]

جدول ۴: آرا نامزدها به تفکیک شهرستان‌ها در یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

ردیف	اسامی نامزدها	شهرستان بویراحمد	شهرستان دنا	شهرستان مارگون	آرا نامزدها
۱	مهدی روشنفکر	۳۶۴۵۱	۲۱۷۸۴	۸۳۶۴	۶۶۵۹۹
۲	محمد بهرامی	۳۶۳۴۳	۵۰۷۴	۲۲۷	۴۱۶۴۴
۳	نادر منتظریان	۲۸۹۷۸	۵۷۲۹	۱۳۴۸	۳۶۰۵۵
۴	غلامحمد زارعی	۲۴۶۲۱	۲۸۹۰	۶۵۰	۲۸۱۶۱
۵	محمود رضوان خو	۱۰۷	۳۳۳	۸	۴۴۸

منبع: [۲۴]

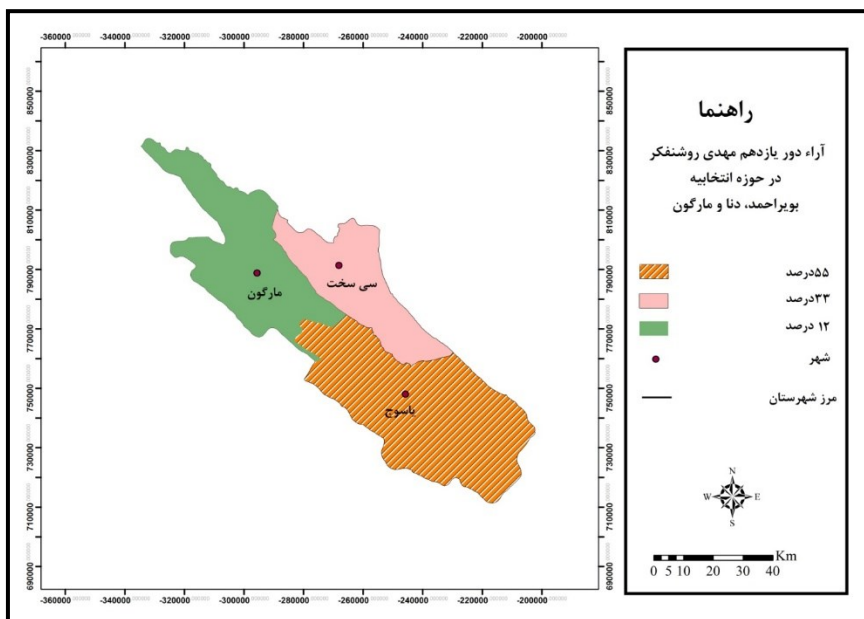
جدول ۵: میزان مشارکت در یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

دور یازدهم انتخابات مجلس شورای اسلامی			نام حوزه انتخابیه
میزان درصد	میزان مشارکت	جمعیت واجد شرایط	
۶۷	۱۷۲۹۰۷	۲۵۷۵۹۸	بویراحمد، دنا و مارگون

منبع: [۲۴]

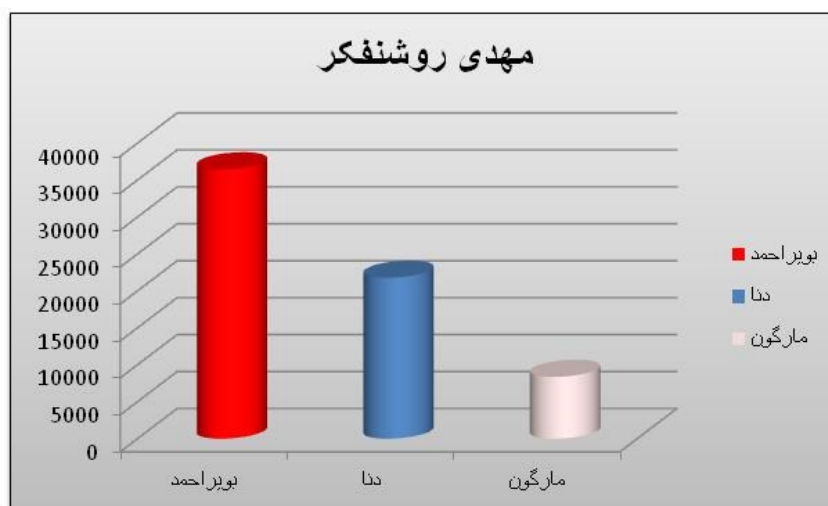
مهدی روشنفکر منتسب به ایل و طایفه بویراحمد سفلی می‌باشد که عمدتاً در فضاهای جغرافیایی مرکزی و جنوبی شهرستان بویراحمد سکونت دارند.

نقشه ۲: تمرکز آرا همسایگی و زادگاهی مهدی روشنفکر در شهرستان بویراحمد

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

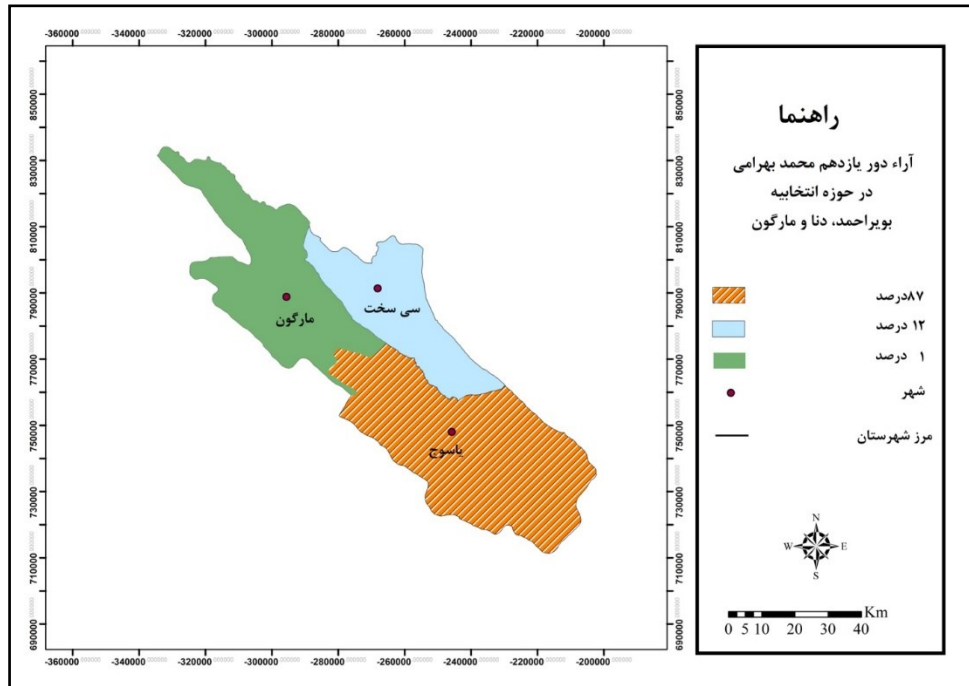
نمودار ۱: آراء مهدی روشنفکر به تفکیک شهرستان‌ها در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

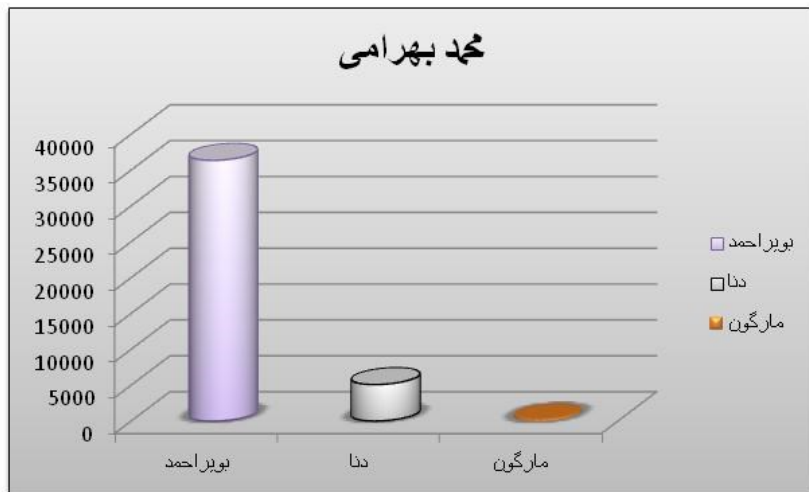
محمد بهرامی منتسب به ایل و طایفه بویراحمدعلیا است؛ جغرافیایی شهرستان بویراحمد است. خاستگاه زادگاهی و خویشاوندی این گروه قومی فضای

نقشه ۳: تمرکز آراء همسایگی و زادگاهی محمد بهرامی در شهرستان بویراحمد

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

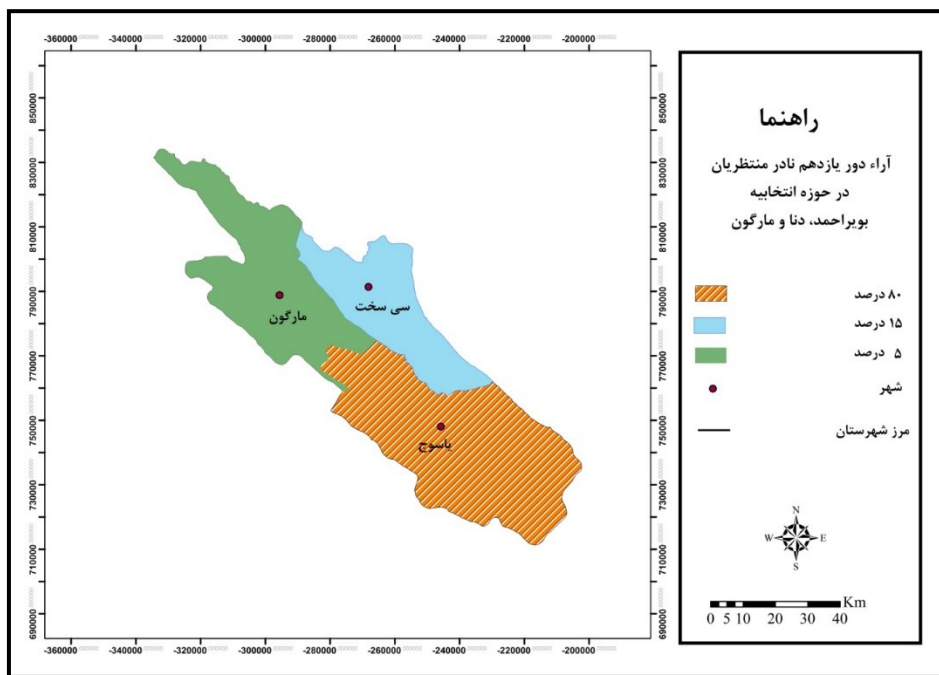
نمودار ۲: آراء محمد بهرامی به تفکیک شهرستانها در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون

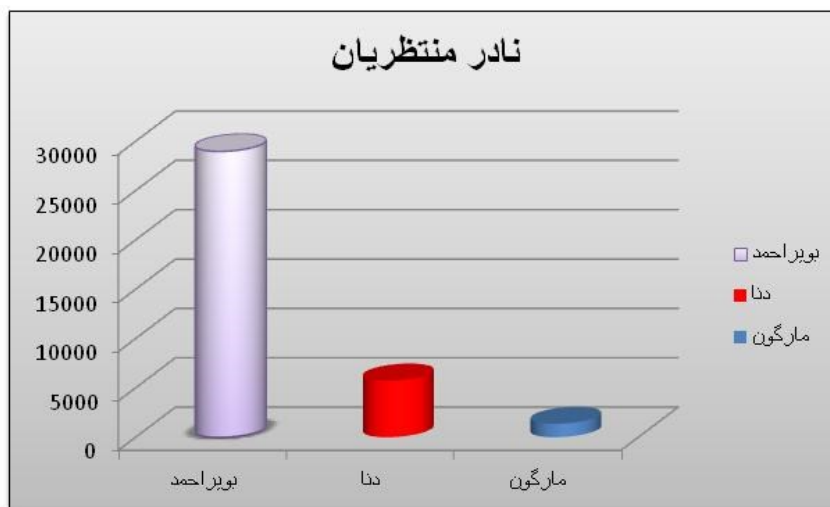
منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

نادر منتظریان منتسب به ایل و طایفه بویراحمدعلیا است؛ جغرافیایی شهرستان بویراحمد است
 خاستگاه زادگاهی و خویشاوندی این گروه قومی فضای

نقشه ۴: تمرکز آراء همسایگی و زادگاهی نادر منتظریان در شهرستان بویراحمد

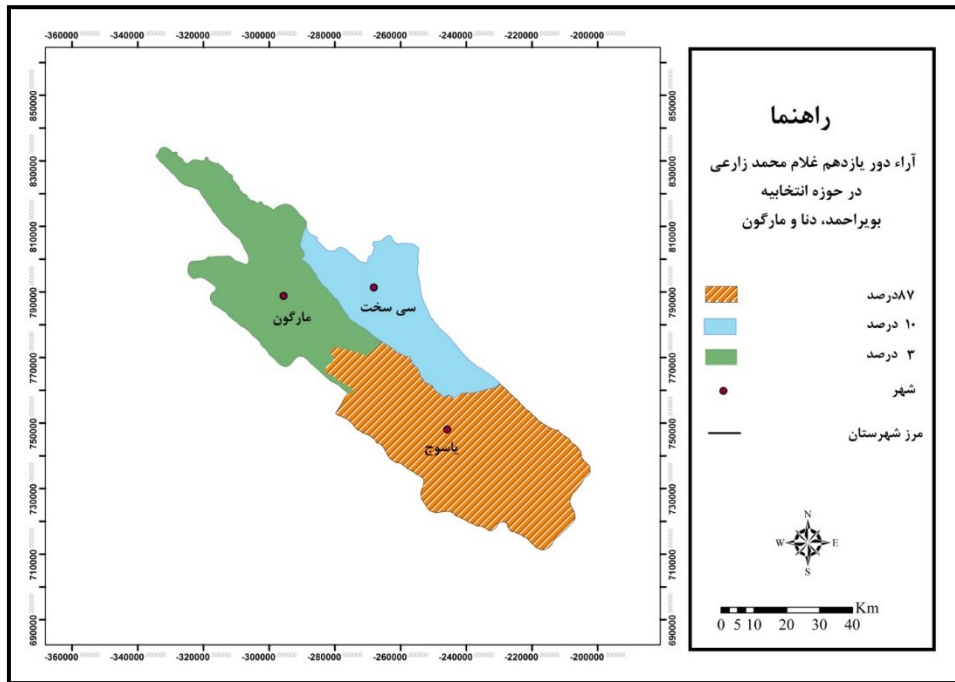

نمودار ۳: آراء نادر منتظریان به تفکیک شهرستان‌ها در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون

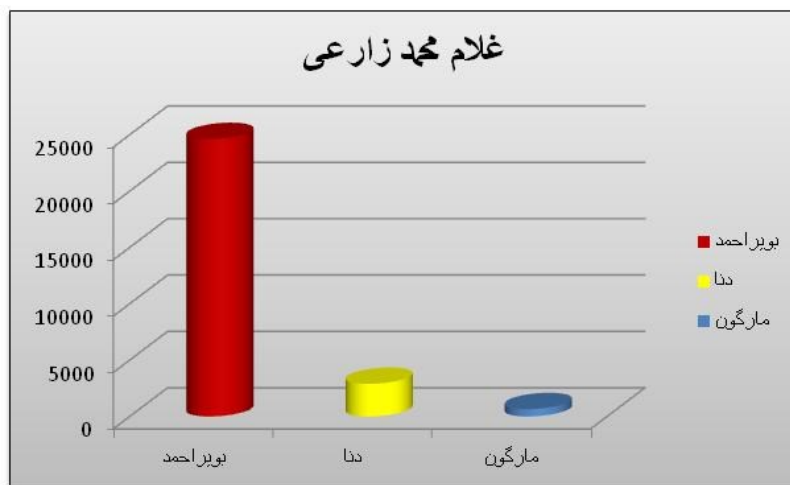
غلام‌محمدزارعی منتسب به ایل وطایفه بویراحمدعلیا است؛ جغرافیایی شهرستان بویراحمد است
 خاستگاه زادگاهی وخویشاوندی این گروه قومی فضای

نقشه ۵: تمرکز آرا همسایگی و زادگاهی غلام محمد زارعی در شهرستان بویراحمد

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

نمودار ۴: آرا غلام محمد زارعی به تفکیک شهرستانها در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون

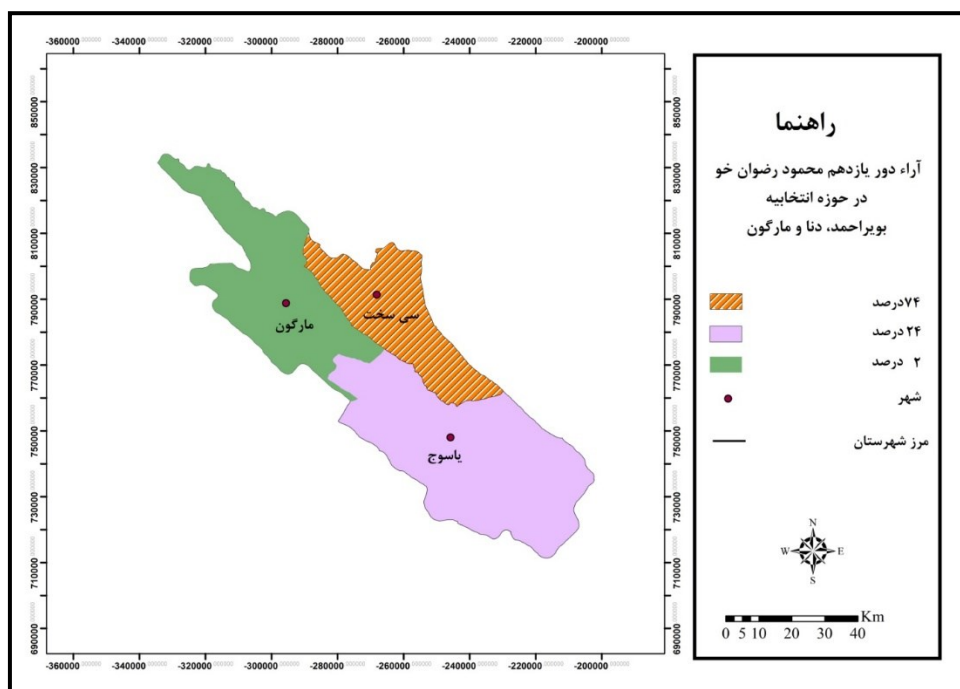

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

جغرافیایی شهرستان دنا و مارگون است.

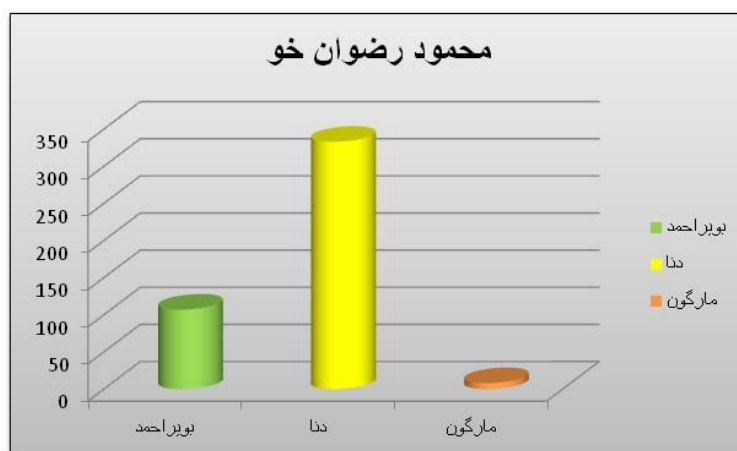
محمود رضوان خو منتسب به ایل و طایفه بویراحمدسفلی
است؛ خاستگاه زادگاهی و خویشاوندی این گروه قومی فضای

نقشه مرکز آرا همسایگی و زادگاهی محمود رضوان خو در شهرستان دنا

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

نمودار ۵: آرا محمود رضوان خو به تفکیک شهرستان‌ها در حوزه انتخابیه بویراحمد، دنا و مارگون

منبع: ترسیم نگارنده، ۱۴۰۰

14. Willams, D. & Vaske, J. (2003). The Measurement of Place Attachment: Validity and Generalizability of a Psychometric Approach. London: The Architectural Press Ltd. Forest Science 49(6): 830-840
15. Norton, William. (2000). Cultural Geography : Themes, Concepts, Analyses. Second Edition. Don Mills, Ontario: Oxford University Press.
16. Johnston, R. (1993). The Dictionary of Human Geography. BLACWELL.
۱۷. کاویانی راد، مراد و ویسی، هادی. (۱۳۸۷). تاثیر همسایگی بر انتخابات ایران، مطالعه موردی نهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ایران. فصلنامه ژئوپلیتیک، سال چهارم، شماره سوم.
18. Sadeghi, V. (2014). Investigating the Effect Off Tribalism on Voting Pattern (case study: Mamasani county). MA Thesis in Political Geography, Political Geography Department, Tarbiat Modares University, Tehran.
19. Shaffer, M.A. & Harrison, D.A. Gregersen, H. Black, J. S. & Ferzandi, L. A. (2006). You Take It with You: Individual Differences and Expatriate Effectiveness. Journal Of Applied Psychology. 91: 109 – 125.
۲۰. نوابخش، مهرداد و همکاران. (۱۳۸۸). تبیین جامعه شناختی عوامل موثر بر انسجام اجتماعی در بین روستائیان. فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر، سال سوم، شماره هفتم، ص ۲۰-۱.
۲۱. انصاری و همکاران. (۱۳۹۸). تبیین گرایش‌های مکانی و طایفه‌ای در انتخابات مجلس شورای اسلامی (مطالعه موردی: یازدهمین دوره حوزه انتخابیه گچساران و باشت). مجله پژوهش‌های جغرافیای سیاسی، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۸، پیاپی ۱۶.
۲۲. دباغ امینی و همکاران. (۱۳۹۹). بررسی تاثیر مولفه‌های مذهب، قومیت، جامعه پذیری سیاسی و بسیج توده بر مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی
- سهم نویسندگان منابع مالی / حمایت‌ها: موردی توسط نویسنده گزارش نشده است.
- منابع**
۱. بهفروز، فاطمه. (۱۳۷۴). زمینه‌های غالب در جغرافیای انسانی. انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول.
۲. شکوئی، حسین. (۱۳۸۶). اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا. انتشارات موسسه جغرافیای و کارتوگرافی گیتا شناسی، چاپ نهم، جلد اول.
۳. سادات حبیبی، رعنا. (۱۳۸۷). تصویرهای ذهنی و مکان. نشریه هنرهای زیبا، شماره ۳۵، پائیز ۱۳۸۷.
۴. کاویانی راد، مراد و قره بیگی، مصیب. (۱۳۹۶). جغرافیای انتخابات، بنیادها، مفاهیم و رویکردها. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۵. کاویانی راد، مراد. (۱۳۹۲). جغرافیای انتخابات، با تاکید بر انتخابات ریاست جمهوری. تهران: انتشارات خوارزمی.
۶. فلاحت، محمد صادق. (۱۳۸۴). نقش طرح کالبدی در حس مکان مسجد. مجله هنرهای زیبا، شماره ۲۲، ص ۳۵-۴۲.
۷. نصیری، ماه منیر. (۱۳۹۴). عوامل موثر بر ایجاد حس تعلق به مکان. اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری، موسسه معماری و شهرسازی سفیران راه مهرازی، دوره ۱.
8. Proshansky, H.M. (1978). The City ans Self – Identity. Environment and Behavior, 10(2): 147-169.
9. Proshansky, H.M., Fabian, A.K. & Kaminoff, R. (1983). Place – Identity: Physical World Socialization of the Self. Journal of Environment psychology, (3): 57-83.
10. Canter, D. (1977). The Psychology of Place. London: The Architectural Press Ltd.
11. Relph, E. (1976). Place and Placelessness. London: piont.
12. Altman, I., & Low, S. (1992). Place Attachment. New York: Plenum Press.
13. Lynch, K. (1976). The Image of the City. Cambridge, MA: MIT Press.

۲۳. مهندسین مشاور همسو. (۱۳۷۵). ۲۴۰ تا ۲۴۶. مهندسان مشاور، شماره ۲، پاییز و زمستان ۹۹. (شهرستان‌های بویراحمد ودنا). مجله مطالعات اجتماعی
۲۴. استانداری کهگیلویه و بویر احمد. (۱۳۹۸). ۲۵. خبرگزاری ایسنا. (۱۳۹۸). ۲۶. پایگاه خبری فریاد جنوب. (۱۳۹۸).